

MAGYAR BANYÁSZ LAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISIT
MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS
AND MORE THAN TWELVE THOUSAND HOMES.

HIMLerville,

KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS
MORE SUBSCRIPTIONS THAN ANY OTHER
TWO HUNGARIAN WEEKLIES ON THE U. S.

VAN-E SZÜKSÉG BANYÁSZ-MARTIROKRA.

A Fayetteville tárgyalás eredménye. Gyűlölséget hoz a bányászvezérek üldözése a bánya-iparba.

A Fayetteville tárgyalás hosszúra nyúló küzdelmeinek még kétséges a jogi eredménye.

Lehetséges, hogy az esküdt-szék megállapítja Keney elnök bűnösségét a logani marchban, lehetséges, hogy felmentik a bányászok harcos vezérét.

Hogy mi jog szerint az igazságos, azt nem kutathatjuk, mert az a bíróság dolga.

De akár így, akár úgy, szomorú eredménnyel jár majd a bányászvezérek üldözése, mert gyűlölséget hoz arra a vidékre.

A bányászvezérek mindenesetre könnyelműek voltak. A logani marchnak nem lett volna szabad megtörténni, s most már ezt a bányászok is, meg a vezérek is tudják.

Akik a marchban tevékeny részt vettek, azokat mi megmenteni nem kívánjuk, csak arra gondolunk, hogy okos dolga azoknak az embereknek az üldözése.

A bánya-urak nem voltak épen ártatlan babok abban a nagy küzdelemben, amely esztendőik óta folyik csendben a tizenhetedik körületben és annak szomszédságában.

A bányászok szintén túl lépték sulyoson a törvény megengedett határait, mikor fegyveres felkeléssel igyekeztek a sorukon segíteni.

A bányászok elvették a büntetésüket a megmondhatatlansággal, mert elvesztették a szervezet számára a tizenhetedik körület legnagyobb részét és ez büntetésnek nagyon elég.

A bányatársaságok, amelyek közül nem egy igenis szintén nem egyszer alaposan túl lépte a törvény határait, nem bűnhődtek semmiképpen.

Nem lenne hát méltánytalan, ha abba hagynák a bányászvezérek üldözését még akkor is, ha esetleg jogilag tényleg bűnös közülük valamelyik.

Nemcsak méltányos lenne, ha fátynolt borítanának már egy szörű ezekre a szomorú kimeneteli küzdelmekre, de üzletnek is jó üzlet lenne ez a társaságoknak.

Ha elítélik a bányászok vezetőit, akik önzetlenségükben megmondhatatlanságra ragadtak

magukat, az nem fogja a békét szolgálni.

A bányászok, akik szervezték lerombolása miatt amugy is nagyon el vannak keseredve az egész tizenhetedik körületben még jobban elkeserednek és ez igazán csak izzóvá teszi a hangulatot azon a vidéken.

Megfélemlítéssel tömeget féken tartani nem lehet örökké és mindaddig, amíg csak rendőrpuskák és börtönök tartják visza a munkásokat a jogalk érvényesítésétől, ipari békéről még beszélni is felesleges lenne.

Ha elítélik és elcsukják a bányászok vezetőit, akkor a börtönbe kerülő vezérekől martirok lesznek és pusztán az a tény, hogy a börtönben vannak, némán izgatja majd a bányászokat a helyzet és az ellentétek ellen.

Van elég olyan tényező, a mely a bányászokat a bánya-uraktól elválasztja, felesleges, hogy ezeken kívül még a gyűlöletet is megrogzítsék és évek-re állandóvá tegyék a tizenhetedik körület környékén.

A bányászok belátták a march után rögtön, hogy nem az volt a helyes útja követelésük érvényesítésének és nem fognak a közel jövőben arra gondolni, hogy újra fegyverrel keljenek fel a társadalmi rend ellen.

De legyen belátás, legyen megbékéltség a másik oldalon is és szüntessék meg az üldözést, szüntessék be a pereket és felejték el vagy igyekezzenek elfelejteni mindkét részlől, hogy az elkeseredettség egyszer elragadta a bányászokat és könnyelműsége ragadta őket a felháborodásuk.

Igaz, hogy nem magánfelek üldözik a bányászvezéreket, hanem törvényes hatóságok, de a bányatársaságok keze messze elér és ha azok akarják, egyszerre megszűnik a per Keneyék ellen és igazán lehet békére gondolni a bánya iparban.

Azt mondta a legnagyobb francia ember valamikor, hogy a szuronyokkal mindent lehet tenni, csak nem lehet — rájuk ülni.

Rendőrséggel, csendőrséggel, katonasággal csenél lehet tenni az elégedetlen embereket, de ilyen eszközökkel igazi békességet nem tarthatnak és a bányatársaságok vezetői beláthatnák, hogy csak békekesség jelent a számukra elégedett és jó munkásokat, akikre nem kell vigyázni, mint ahogy a rabokra vigyáznak.

Nem várjuk, hogy a bányatársaságok észre térnek, mert évek óta mindig rövidlátó politikát folytattak ilyen tekintetben, de ha megtennék, ha jog helyett belátást alkalmaznának ezekben a perekben sokkal többet nyernének, mint ha martirokat teremtenek a bányászok közt.

A tiszteletes ur véleménye.

Irshay tiszteletes ur angol elő-adást tartott a bevándoroltakról. --- "Az átlagos bevándorolt, aki alacsony intelligenciája, törvényszegő." --- Természetes, hogy a tiszteletes urat megtapsolták.

Irshay tiszteletes Ur, aki az illinoisi magyar bányászok közt talál tiszteletes megéltést, elő-adást tartott a bevándoroltakról. Elmondta a hallgatóságának, hogy mit tart ő az átlagos bevándoroltakról és úgy látszik a beszédéből, hogy a hivatásról nincs nagy vélemény nyel.

Hát a tiszteletes ur véleményéhez nekünk közünk nincsen. Gondolhat akármit a bevándoroltakról, és még az sem lenne nagy baj, hogy elmondandó a gondolatait, — a bevándoroltak közt.

De aki maga is bevándorolt, aki bevándorolt munkások közt talál magának megéltetést, s aki mégis olyan rossz véleményen van felőlünk, mint Irshay tiszteletes ur, az legalább lehetne annyi jó-akarattal irányukban, hogy a véleményét amerikaiak előtt nem szeljez-tené.

A háboru óta ugyanis nagy türelmetlenség van az országban a bevándoroltak ellen. Indokolatlan és igazságtalan türelmetlenség. Felesleges, hogy ezt még mi magunk szítsuk, már pedig a tiszteletes ur elő-adásának az az eredménye.

Itt közöljük egy illinoisi angol újság tudósítását, amelyet egy megbízott, és joggal megbízott, magyar bányász küldött be hozzánk, és illinois magyarsága megítélheti, hogy jó szolgálatot tett-e nekik a tiszteletes az elő-adással.

REV. Z. IRSHAY SPEAKS ON IMMIGRATION.

"Join us or leave us" was the big statement made yesterday by Rev. Z. Irshay, of Westville, in a talk to the local Rotary Club at the Elks' grill yesterday at noon. He was talking on the immigration question.

He pointed out that he thought that there should be an illiteracy test for foreigners entering this country. He said that this would prevent many of the undesirables from entering the ports of the United States. Most of the immigrants into the United States are of the peasant class and are therefore in many cases illiterate.

The speaker pointed out how the peasantry in Europe lived. He showed the social conditions that existed there and said that they would exist here.

He said that the average foreigner of little intelligence was a law violator. He said that the average peasant from Europe has liquor in his home and sees no reason why he should not have it here. He is told that it is a violation of the constitution but he says that he knows nothing about the constitution.

Rev. Irshay was applauded for fully two minutes after

the speech. The talk made such an impression on the Rotarians that an effort will be made to have him return here soon.

A fenti tudósítás magyar fordítása így hangzik:

IRSHAY Z. TISZTELETES BESZÉDET TARTOTT A BEVÁNDOROLTAKRÓL.

"Csatlakozzék hozzánk, vagy hagyjon el bennünket," ezt a nagy kijelentést tette tegnap tiszteletes Irshay Z. Westvillei lelkész, egy beszédében, amit tegnap tartott az Elks grill-roomjában a Rotary Clubnak.

Rámutatott arra, hogy szerinte íráspórást kellene ten-nyük a bevándorlóknak, (ugy látszik a Tiszteletes előadást tart olyasmiről, amire nem ért, mert ez már régen meg van. Szerk.) mikor bejőnnék az országba.

Ő azt állítja, hogy ez sok nem-kívánatos egyént megakadályozna attól, hogy az Egyesült Államok kikötőjén bejöhessen. Az Egyesült Államok legtöbb bevándoroltja a paraszti-osztályból jön (peasant-class) ennél fogva sok esetben írástudatlan.

Az előadó rámutatott, hogy a parasztság miként él Európában. Kimutatta a társadalmi viszonyokat, a melyek ott léteznek és azt mondja, hogy ilyen viszonyok lehetnek itt is.

Azt mondja, hogy az átlagos paraszt Európából itelt tartott a házában és nem lát rá okot, hogy ezt itt miért ne tegye meg.

Meg van neki mondva ugyan, hogy ez az alkotmány megszegése, de nem tud sem mit az alkotmányról.

Irshay tiszteletet két percig tapsolták a beszéd után. A beszéd olyan mély benyomást tett a Rotary Club tagjaira, hogy igyekezni fognak őt ismét ide hívni hamarosan.

Első sorban tisztelettel kijelentjük, hogy egy szemernyi igazság sincs abban az állításban, mintha a társadalmi viszonyok itt olyanokká alakulnának, vagy alakulhatnának, mint odahaza.

Tudja jól a tiszteletes, hogy otthon nem a parasztság hibájából van olyan alacsony élet-színvonal, mint amilyen van, és tudja azt is, hogy amint módja van rá, emeli minden bevándorolt az életszínvonalát ebben az országban.

És felesleges arról beszélni az amerikaiak előtt, hogy az átlagos bevándorolt nem tartja be a törvényeket. Első sorban, felesleges azért, mert nem igaz, hogy a bevándoroltak közt nagyobb százalékban van törvényszegő, mint az itt született emberek közt, s azután felesleges azért, mert ugyanis rosszabb véleménynek vannak felőlünk itt

született polgártársaink, mint amilyen megérdemelünk.

Ha Irshay tiszteletes, mint lelkész, a hivatás és általában a magyarokat arra inti, hogy tart-sák be a törvényeket, az nemcsak rendben van, de azzal szolgálja a bevándoroltakat és szolgálja az új hazánkat.

De ha egyszer alkalom adatik neki arra, hogy amerikai születésű embereknek beszélhessen a bevándoroltakról, talán még sem pont arról kellene beszélnie, hogy az átlagos bevándorolt törvényszegő, vagy hogy a bevándorolt leszállíthatja itt az átlagos élet-standardot.

Ha már ugyanis azt hiszik felőlünk itt született polgártársaink, hogy mi mindannyian tudatlan, irni-olvasni nem tudó, törvényszegő népség vagyunk, talán még sem kellene még nekünk is azt prédikálni köztük.

Ha már a hibáinkat mindannyian százszoros nagylátásban látják, talán nekünk lehetne nyilvános beszélgetésben egyébről beszélni, sőt talán nekünk is lenne a kötelességünk, hogy az indokolatlan rossz véleményt megcsináltessük.

Talán a tiszteletes ur beszélhetett volna arról is, hogy a bevándoroltak milyen nehéz-űt a sorsa, hogy a bevándorolt mennyire igyekszik emelni az életszínvonalát, hogy a bevándorolt milyen jó akarattal és igyekezettel neveli a gyermekeit, hogy a bevándoroltak általa milyen becsületes, hogy a bevándoroltak milyen szorgalmasak, hogy a bevándoroltakat milyen igazságtalanul és indokolatlanul gyűlölik és bántalmazzák sokszor.

Egy szóval sem hazudott volna a tiszteletes, ha ezekről beszédet volna legfeljebb abban az esetben nem tapsoltak volna egészen két percig.

Szüksége van a Tiszteletes Urnak arra, hogy azon a vidéken még rosszabb vélemények legyenek felőlünk, mint amilyenek ugyanis vannak?

Hát olyan nagy értéket képvisel egy csomó ember tap-sal, hogy azért érdemes még több sarat dobni azokra az emberek-re, akik közt a tiszteletes ur paposkodik; mikor ugyanis mindenki bántalmaz bennünket?

És azután: a magyarok közt is ugyanezt prédikálja a tiszteletes ur vasárnaponként?

Vagy Jánus-arccal kétféleképpen hirdeti az igét és úgy beszél, a milyen a hallgatóság? Hogy az itt született polgártárs ugyanis lenéz bennünket, ha a tiszteletes ur nem igyekszik még több gyalázatot szórni reánk, azt a tiszteletes ur a legjobban tudja.

Mert amíg ő elő-adást tart arról köztük, hogy az átlagos bevándorolt törvényszegő, addig a magyar egyházában bé-kességben működhetik, az angol egyháztól azonban menesz-temi igyekeznek.

Hát így köztük sok becsület még sem szerzett eddig.

A PITTSBURGH-BANYÁK NEM SZERZŐDNEK.

Megint a cseck-off az ürügy a civódásra. A Pittsburgh körület nem akarja elfogadni a szerződést. — Csak a kisebb társaságok húzódnak, de alá kell előbb-utóbb írniuk a megállapodást.

A Pittsburg körület bánya-társaságai megint komédiát rendeznek az utolsó hetekben. Ujra elülről kezdik a régi nótát, újra a cseck-offal vannak felakadva, s mert jól tudják, hogy ebből a bányászok szervezete nem engedhet, ezt használják fel ürügyül a szerződés ellen.

Nagyon érdekes, hogy a kisebb bányák vannak a cseck-off ellen, és hogy épen most jutott eszükbe ez ellen a pont el-len tiltakozni.

Ezt használják fel ürügyül a szervezettel való új szerződés ellen és azon a címen akarják megtagadni a megegyezést.

Ezek a társaságok nagyon jól tudják, hogy a cseck-off kérdése el van már intéve véglegesen.

Beszék ágában sincs azt remélni, hogy ezt a pontot a szerződésből kihagyhatják.

Egyszerűen arról van szó, hogy buzni-halasztani kívánják a végleges megegyezést, mert azt remélik, hogy ha a zavarok és munkabeszüntetések lesznek, akkor sikerül nekik kic-suszni a szervezettől.

Szerencsére a nagyobb társaságok nem így gondolkoznak. A nagyobb társaságok ez egyszer a megegyezés mellett vannak, mert így remélik kiho-batni — a kis kollégákat.

Mint hogy azonban a bánya-társaságok különböző szervezeteiben egyformán egy szalagotlannal gyűlölik és bántalmazzák sokszor.

Ebben az esetben legfeljebb az történik, hogy a nagyobb bányatársaságok kiszakadnak a szervezetekből és függetlenül fogják a szerződést aláírni.

Ugy látszik a kisebb bányák azt kívánják, mert azt remélik, hogy ebben az esetben a kis bányák megmaradó szervezete elég erős lesz arra, hogy a bányász-junit kiküszöbölje a kis társaságok bányáiból.

Akár így, akár úgy, a kis bányák nem kerülnek el az elpusztulást, mert ha esetleg a Pittsburgh társaságok hatalmas te-lepei mellett bírleszállítást ki-vánnak eszközölni, a nagy bányák találnak rá módot, hogy letörjék őket.

Még akkor is találunk rá módot, ha kénytelenek lesznek a bányászokat támogatni a szervezetük védelmében.

Azt szokták mondani, hogy a politika meg a háboru furcsa cimborákat fektet néha egy ágyba. Hiszen furcsa volt az is, hogy mondjuk az Egyesült Államok például Oláhországgal szövetekezett.

Hát ha a társaságok közt ki-gőtör azon a vidéken a háborúság, akkor ez a háboru esetleg a nagy bányákat és a bányászok szervezetét fogja egy ágyba fek-

tetni, hogy közös erővel törjék le a kisebb vállalatokat, amez-rendeznek az utolsó hetekben. Ugyan most izgáskodnak a szerződés ellen.

A nagyobb társaságok állítólag március közepét tűzték ki határidőül, mikor a kisebb bányáknak véglegesen dönteni kell, hogy nyílt harcot állnak-e szembe a nagy bányákkal és a szervezettel vagy elfogadják a szerződést a nagy bányákkal egyetemesen és lassu elv-rést választanak a háboru helyett.

Akár így, akár úgy jól teszik a bányászok azon a vidéken, ha kis társaságok telepéről nagyobb vállalatok bányáiból tűznek, mert a társaságok nem bírják majd sem a nyílt és gyors harcot, sem a lassu, de biztos küzdelmet.

LEGYIT TIPLI.

A Wilmetht bányában, Bar-hour megyében West Virginiában legett a tipli. A tipli a ti-pliről áttettedt a leszállítás felrakatározott szénbe is és az is a lángok maradványa lett.

A tipli akkor tört ki, mikor a bányászok a munkájukból már hazamentek és csak pár ügye-letes bányász volt a bányában és ez is volt az oka annak, hogy a tiptet nem tudták előjuttatni, mi-előtt az nagyobb károkat tett.

Mert mire az emberek az ol-tásra odaszlettek, addigra már a tipli egész környéke lángten-gemben állott és a munka csak arra szorítkozhatott, hogy a tipl teljes elterjedését megakadályozzák.

A tipli újféltését azonnal megkezdtek.

KÁRÉHÁNY PENNSYLVANIA-BAN A HÓZIVATAR MIATT.

Pennsylvániában az elmúlt héten óriási hózivatartok voltak, minek folytán számos bánya nem tudott kárakat kapni a kitermelt szén elszállításához.

A hózivatar folytán sok helyen három-négy napig is akadályozva volt a szénszállítás.

HAZUDIK A MUZSIKASZÓ...

Jövő heti lapszámunkban megkezdjük LEGIONER (Dr. Gerenday László) új regényének közlését.

Alakjai mind köztünk élő emberek meséje lebi-lincselő és hiszünk az olvasók ezt a regényt is ép olyan élvezettel fogják olvasni, mint Legioner minden regényét.

Ha még szomszédjának nem jár a laó, figyelmeztessze, hogy figyeljen arra most elő, amikor egyszerű két gyönyörű regény közlését kezdjük meg.

MAGYARORSZÁGI HIREK

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGUNK TUDÓSÍTÁSAI.

MIT VÁRHAT A MAGYAR FÖLD NÉPE A KÜLFÖLDI KÖLCSÖNTŐL?

Szinte lehetetlenség számba megy, hogy a mai kisgazda kölcsönhöz jusson. -- Jó tanácsért egészen Kossuth Lajosig kell visszamenni.

Magyarország külföldi kölcsöne végre eljutott utolsó állomásához, és most már megszavazták a hatalmak. A folyósítás még távol van, de azért a legutolsó politikus már mint meglesővel számol vele és tervezget programot csinál, hogy hogyan és miként, milyen célokra kellene fordítani a kétszázötvenmillió aranykoronát. Sok terv, sok gondolat merült fel, de mindezekig semmiféle hivatalos nyilatkozat nem hangzott el, arról, hogy a kölcsön egyrészével az égetően sürgős szociális problémákat is meg akarnák oldani. Legfeljebb közvetve. Arról sem esett szó, hogy a kölcsön megszavazása esetén mennyiben szándékozik a kormányzat segíteni azokon a rettenetes állapotokon, amelyek a mezőgazdasági hitel kérdésének területén uralkodnak.

Magyarország elsősorban agrár állam és így természetes, hogy elsősorban a mezőgazdaság hiteligényeit kellene kielégíteni. Az eddigi gyakorlat azonban azt mutatja, hogy ugyanakkor, amidőn a pénzügyi központ számolatlan milliárdokat bocsátott a pénzintézetek és bankok rendelkezésére, a mezőgazdasággal szemben a legszűkezzükben járt el és még a középbirtokok tulajdonosai is a legnagyobb protekció és összeköttetés árán tudtak kölcsönhöz jutni.

Ha azonban a középbirtokos összeköttetési révén nagykereserven, de mégis megkapta a szükséges pár százezer koronáját — a törpebirtokos és főleg a nincstelen, akit a reform ugyan hozzájuttatott egy-két hold földhöz, de felszerelést nem adott hozzá — ugyancsak nem rendelkezett sem protekcióval sem összeköttetésekkel, hogy annyi kölcsönt felvegyen, amely a kezdet nehézségén átsegítse.

Mindezek igen sok, komoly nehezéssel és akadályt gördítettek az ország gazdasági talpraállása elé és a kölcsönnek — helyes és igazán hazafias rendeltetése az lenne, hogy első sorban ezeket a bajokat szüntesse meg.

Vitakozni lehetne afelett, vajon milyen módzatok valának be legjobban, de minden vélemény elismeri, hogy a mai viszonyok között és a leggyakrabban bajok orvoslására első sorban a következő mezőgazdasági hitelekre lenne szükség:

1) Nagybirtokosok hitele,

2) kisbirtokosok hitele,
3) a tőkésnek hitele.

A nincstelen csak akkor kaphat hitelt, ha van — részvénye.

A nagybirtok hitelkérdésének rendezése természetesen nem az állam dolga, ezt a problémát az a tőke, amelyet a magyarországi nagybirtok képvisel, akármikor megoldhatja és így ez a rész csak elméletileg tartozik a kérdés komplexumához. A kisbirtok és a tőkésnek részére szükséges hitelek nyújtásáról az állam jelenleg a hitelintézetek útján gondoskodik, azaz, hogy gondoskodna, ha ezek a hitelintézetek működnek. A törvényhozás öt hitelintézet felállítását határozta el, a melyek közül kettő a Kaposvári és a debreceni működik, a másik három pedig most van megalakulóban. Ezeknek a hitelintézeteknek kizárólagos feladata az, hogy a kisgazdákat 15 holdig és a földreform által földhöz juttatottakat segítse. Az intézetek szövetkezeti alapon indultak meg. Mindegyik intézet részvényaláírási ívet bocsátott ki, és azok, akik a 7 százalékos kamatot hajtó részvényjegyzésben résztvettek, megváltották maguknak a jogot, hogy szükség esetén az intézethez fordulhatnak kölcsönért. A hitelintézetek tehát csak abban az esetben indulhatnak meg, ha a meginduláshoz szükséges tőke a részvényjegyzések folytán rendelkezésre áll. Az a helyzet tehát, hogy a kisgazda vagy földhöz juttatott szegény, akinek egyetlen felesleges fillérje sincs, csak abban az esetben juthat kölcsönhöz, ha előbb ezt a jogot részvényvel, vagyis tőkére befektetéssel megváltja. Egy-egy hitelintézet a részvényjegyzéssel összegyűjtött alaptőkének tizszeresét kapja kölcsönként a központtól és tervezet szerint egyenként legfeljebb 5—5 milliárd hitelre számíthatnak. A központ tehát 25 milliárd hitelt nyújtana összesen az öt vidéki intézetnek.

Hogy milyen jelentéktelen összeg ez a mezőgazdaság részére nyújtandó hitel megoldására, semmi sem bizonyítja jobban, mint a földmívelésügyi minisztériumnak az a legszűkebb igényekre szorított kimutatása, amely a magyarországi mezőgazdasági hitel legkisebb összegeként 120 milliárd koronát állapított meg. Ennél kisebb összeggel lehetetlen komoly hitelakciókat kezdeni. Eppen ezért a központi hitelszövetkezet a hiányzó száz milliárdot az államtól kérte persze, mert az állam senki most, sem a jövőben még a külföldi kölcsön felvétele esetén sem lesz abban a helyzetben, hogy ezt az összeget a mezőgazdasági hitel céljaira rendelkezésre bocsássa.

Marad tehát a régi vigasztalan helyzet. Van és lesz Magyarországon mezőgazdasági hitel, de csak azok részére, akiknek van mit a kölcsönösszeg fejében lekötni. A régi bűn és régi átok újraéledése ez, amely a kisgazdák sírját a multban is megásta. A kölcsönre szoruló kisbirtokos kényszerhelyzetében hitelt vesz igénybe, a többi aztán magától következik: egy-két rossz esztendő, a föld nem ad annyit, amennyiből a tör-

lesztésre szánt összeg előteremtődne és a föld megindul a kisgazda lábai alá a nagybirtok és a tőke birodalma felé.

Igy festenek ezek a mezőgazdasági hitelintézetek a gyakorlatban. A megoldás tehát minden, csak nem komoly segítség, mert annak, akinek van mire, akármelyik bank adott eddig annyi hitelt, amennyit az ingatlan értéke felezett. Hogy azonban mindezekről eltekintve még mindig van más súlyos hibája is a hitelintézeteknek, annak a bizonyítására elég, ha csak egy példát hozunk fel. A leghosszabb kölcsön határideje két esztendő. A föld a hozadék szóval az egész mezőgazdaság berendezése és természete ellenkezik a rövid kölcsönnel, mert hisz a mezőgazdaság legelőnyösebb ismeretével bíró ember is megállapíthatja, hogy a rövid lejáratú kölcsönrel csak a kereskedelem tud dolgozni egy két éves kölcsön a mezőgazdaságban nem segítséget, hanem terhet jelent.

Egyedül a földterhermentesítés segíthet.

Az a kérdés most már, mi volna a helyes teendő, milyen irányba kellene elindulni a törvényhozásnak, hogy a mezőgazdasági hitel kérdését dülfőre juttassa. A felelet röviden és egyszerűen ez: azt kellene csinálni, amit Kossuth Lajos tervezett annak idején, amelyet azonban a 60-as években honosítottak részben meg. Ez a megoldás: a föld terhermentesítése. A földterhermentesítés eredeti gondolatának helyi viszonyokra alkalmazott alapjait Kos-

suth Lajos vetette meg. Kossuth tervezete szerint a földbirtokosok kötelesek voltak mindazt a földterületet ingyen a job- bágyság örök tulajdonául átengedni, amelyet egy-egy job- bágyság maga művelt meg. De, hogy ilyen körülmények között a szintén jelentős szerepet ját- szó nagybirtok se kerüljön vál- ságba, az ingyen átengedett föl- dek váltásdíját az állam vállal- ta, a tartozásról kötelezvényt adott, amelyet 50 esztendő alatt visszaváltott. Tekintettel arra, hogy a földbirtok értéke az akkori pénzértékhez képest is aránytalanul megnövekedett, ezt a gazdasági operációt ebben a formájában természetesen nem lehetne most végrehajtani. Nem pedig azért, mert a pénz- mai változó értéke, helyesebben effektív papírosértéke mellett óriási terhet az állam nem vállalhat magára, mert hiszen csak a kamatok felemésztének az adójövelelmek nagy részét. Ha viszont semmi akadály nincs annak, hogy osszák meg a vált- ságdíjat az állam és azok, aki- ket a hozandó törvény földhöz juttatott. Ami pedig a visszafi- zetés módját illetné, arra nézve nagyon is egyszerű a felelet és a megoldás. Az évről-évre be- váltandó kötvények egy részét váltsák be a nagybirtokos és azok a nagy birtokok, a melyek nem adtak le földet és így komoly és számbavehető adóteher nélkül élvezik a tőke- önmagától adódó hatalmas ho- zadékát. Ezen egészséges ala- pon kiindulva, amelyet természetesen a tudományos közga- zdaságtan valamennyi Magyar- országhoz hasonló agrárállam- ban valóra váltott, egycsapás- ra meg lehetne oldani a hazai mezőgazdasági hitel kérdését. Lássuk csak:

Ötvenezer koronával drágább a magyar buza külföldön, mint az országban.

1) Azok a szövetkezetek, a melyekről az előbb is említés történt és a melyek 5 milliárd erejéig nyújtanának hitelt, mint az állam végrehajtotta a terhermentesítést és földhöz juttatott mindenkit, időről időre pénzbeli kölcsönt adnának azok ra a beruházásokra, a melyeket a kiosztott földterület nagysága szerint megkövetel.

2) Ezek a szövetkezetek le-

gyenek elsősorban a vevők. A kisgazdáknak és a földhözjut- tatott tőkésleteknek előre tud- niok kell, hogy mit és kinek termeljenek, mert komoly szá- mításokat csak így tehetnek és csak ilyen körülmények között vehetik meg gazdaságuk szil- lárd alapját.

3. A kivételi tilalmat azonnal és végérvényesen meg kellene szüntetni. Ezzel egycsapásra megszüntetik azt a milliárdos veszteségeket kitévő árkülön- biséget, amely ma a magyar buza és a külföldi buza ára között van. Ezzel elég, ha a mai viszo- sítást jellemzésére csak annyit említenek, hogy a termelők a magyar buzára métermázsán- ként 50.000.00 koronát fizetnek rá, ennivel drágább a buza kül- földön. Azt mondhatná ugyan valaki, hogy a kivételi engedé- lyek korlátozásával a kormány mesterségesen nyomja le a bu- za árát, mert olcsó kenyérrel akarja ellátni a tömegeket. Ha ezt célozná a kivételi politika, úgy egy szavunk sem lenne, de éppen az a helyzet, hogy a ki- vetel megszüntetésével és enge- délyezésével éppen a világpári- tást akarták a magyar buza árával elérni. Mert tévedés azt hinni, hogy nincs kivétel, mert van most is, az engedély meg- szerzése azonban olyan körü- ményes és olyan óriási költsé- geket emészt fel, hogy a kivett buza a kivételi költségekkel együtt jóval meghaladja a vi- lágparitást tehát az export ko- moly hasznát nem eredményez- het.

4) Be kellene vezetni az élő- állat hitelt. Az állatot adja ma- ga az állam és szolgáljon fede- zetül maga a kiadott jószág. A visszafizetés akár pénzben, akár természetben történne, telje- sen mindegy, mert a községek és a magánosok a tenyészál- la (Folytatás a 3-ik oldalon.)

Meggyógyítja Sérvét

Stuart-féle tapadó Plapao-párna, amely mellett eldobhatja mostani sérv-kötőjét. A Plapao-párna más mint a sérvkötő, mint- ogy olyan orvosi műszer, amely nem szorít le és a helyükön tartja az izma- kat. Nincsenek rajta sem szíjak, sem rugók, sem csatok. Lágy, mint a bár- bony, könnyű viselni. Eljeli-nappal ál- lán hat. Százak eskuznek rá, hogy a Plapao-párna teljesen meggyógyította őket. A Plapao-párna Parisban első díjat nyert külföldi orvosi kongresszuson. A Plapao-párna a sérvkötő szorító könyve- le kioldja a sérvet, csak nevet és címét írja a címre: PLAPAO CO., 2334 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. Posta-fordultával nekijárja INGYEN a könyvet és a próba- rtyon-szívet.

DOLLÁR ÁTUTALÁSOK

VAGY
KÜLFÖLDI PÉNZNEMEK KIFIZETÉSE
MAGYARORSZÁG, CZECHO-SLOVAKIA, ROMÁNIA, AUSZTRIA
ÉS JUGOSLAVIÁBA jutányos küldési díj mellett.

KIHOZATALI OKMÁNYOK — HAJÓJEGYEK.

NÉGY SZÁZALEKOT KAMATOZÓ BETÉTEK
a kamatokat negyedévenként tőkésítjük.

AMERICAN UNION BANK

FŐÜZLET: NÉMETH JÁNOS FÜKÜZLET:
10 East 22nd Street, Incantóház előtt. 1597 Second Avenue,
a bankpalotában. NEW YORK CITY. Corner 83rd Street.

Tűzbiztosítás

Az emberek általában nem
nagy figyelmet fordítanak a tűz-
biztosításra.

Mit felelne Ön a következő kérdésekre?

- 1) Elég gondot fordít-e Ön a tűzbiztosításra és vajjon kellően biztosítva van-e a háza, háztartási tár- gyak, melléképületek, garage, automobile, kocsi- szlu, stb.?
- 2) Felelme-e a biztosítási összeget az áremelkedés arányában, hogy olyan összeget kapjon, mely ele- gendő az újból beszerzésre, ha netalán a tűz el- pusztítana valamit?
- 3) Vajjon a biztosítást egy teljesen megbízható, szil- lárd, régi kipróbált amerikai intézettel kötötte-e?

Ha Ön valóban komoly gondolkodású és előre- látó ember, úgy Ön csakis a világ legmegbízhatóbb biztosítási intézeténél köti meg biztosítását,

KÉPVISELI E VIDEKEN :

TUG RIVER INSURANCE AGENCY
PATTERSON BLDG.
WILLIAMSON, W. VA.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre ..... 3 dollár

HELYEZZE EL BETÉTJÉT NÁLUNK

PÉNZT küldünk az óházába sürgőnyileg is.

PÉNZKÜLDEMÉNYEINK a leggyorsabban és leg- pontosabban lesznek kifizetve a címzett lakhelyé- hez legközelebb eső banknál.

HAZAI JOGÜGYEKET elintézzünk a leglelküsmé- retesebben óházai ügyvédek által.

KIHOZATALI ÜGYEK.

HAJÓJEGYEK a legjobb hajóvonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készítése.

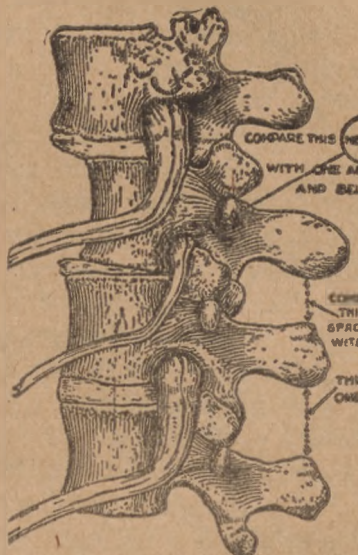
Forduljon minden ügyével bizalommal hozzánk.

BETÉTEKRE 3 SZÁZALEK kamatot fizetünk.

HIMLER
STATE
-BANK-
HIMLerville, -- KENTUCKY

GYÓGYMÓD

!.. mely által Ön okvetlenül meggyógyul. !..

A gerinc egy részlete, mely mutatja a betegség okait. Mi megszüntetjük az okot és ezáltal helyre áll az Egészség.

Ha valami baja van az Ön szemének, füleinek, or- rájának vagy torkának?

Ha Önnek ugynevezett reumatizmusa van, ha hu- rut, asztma, hörghurut, góler, paralízis, helyi bénaság, szivgyengeség, emésztési zavarok bántják, dugulás, aranyér bántalmat vannak, agylágyulás, appendicitis vagy győtrő fejfájása van?

Ha Önnek gyomor, sziv, vese vagy hólyag baja van.

Ha görcsei vannak a karjában vagy lábában, me- lyeket Ön ezáltal nem tud rendesen használni, a mi gyógy módunk kedvező változást idéz elő. A mi mól- szerünk nemcsak csillapítólóg hat, hanem kiküszö- böll a haj okát és így lehetővé teszi, hogy a test termé- szetes életereje érvényesülhessen.

KERESSEN FEL BENNÜNKET MEG MA.

Orvosság és műftt nélkül gyógyítunk.

Kizárólag Természetes Gyógymód.

Dr. E. L. O'DELL'S
CHIROPRACTIC
Health Service—Egészségi-Szolgálat

TÁRSTELEPEK:

LOGAN, W. VA.

"a Modelburg színház- zal szemben."

HOLDEN, W. VA.

"Opera House Bldg. épületében."

WELCH, W. VA.
"a Welch Drug helysége felett."

Mi eredményt érünk el akkor is, ha más módszerek nem használnak.

A Mellon National Bank

a következőkben áll az Ön szolgálatára:

Pénzküldemények, bankutalvány, postai vagy távirati uton.

Kihelyeztetés bármely kül- földi postahelyre vagy magán bankba.

Hitelvetéket és okiratakat megör- zés végett átvesz.

Külföldi bankok bejuttatja és elintézi a külföldi bankokkal a pénzügyeit.

Vess, elad és felvált külföldi pénzt a legkedvezőbb feltételek mellett.

Megőrzi pénzt és jó kamatot fizet övenként az elhelyezett betét- je után.

En meg sok egyéb tekintetben is rendelkezésre áll, melyekben se- gítségre van és hasznosá teszi bank a szolgálatát.

MELLON
NATIONAL BANK
Pittsburgh, Pa.
Foreign Exchange and Banking
OLIVER AVENUE
and
SMITHFIELD STREET.

TISZTÍTSA MEG A SZERVEZETET

A test minden az ember szervezetét és vére alkotja. Ez a vér az ember életének minden embernek különösen fontos, aki becsült egészségét valamilyen...

Több millió ember szervezete és vére alkotja. Ez a vér az ember életének minden embernek különösen fontos, aki becsült egészségét valamilyen...

Saturnin életitalát

mely nemcsak tisztítja, hanem erősíti, táplálja az idegeket és izmokat, megújítja a fejtájt, szédülést, hágyadságot és jobban is tud vele aludni.

Egy próbavég ára egy dollár 25 cent, öt üvegből álló készlet öt dollár. Hozassa meg ezt a kitűnő idegrováságot még ma és a pénzt küldje a rendeléssel a feltaláláshoz. Cím:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO
Rendeléssel küldünk szép fali naptárt ajándékba.

Munkahirek

Nellis, W. Va. Czoka P. György bajtárs azt írja, hogy náluk 4—5—6 napokat dolgoznak hetenként. A szén 4—5 sukkos. Tonnaszámba fizetnek roomban 63 centet, hetingben 89 centet, kért 10 cent inchenként. Kő átlag 8 inches a tetén, közepén 2-3 inches bóna van, de azért is fizetnek. A bánásmód jó, a magyarokat szeretik. Kaphatnak munkát családok és nőien bányászok. A munka állandó, mert a bányá a Rolling Mill Co. tulajdona és saját gyárban használják fel a szenet.

Adena, Ohio. Kovács Károly testvér írja, hogy ott elég jól megy a munka, de új embereket ott sem vesznek fel.

Eleanora, Pa. Boldizsár János testvér közli, hogy ott elég jól megy a munka; 4—5 napot dolgoznak egy héten, de annyi az ember, hogy egymástól nem lehet keresni. Így aztán most az emberekkel is könnyen beszélnék. Ne menjenek hát most oda munka után járó magyarok.

East Millsboro, Pa. Egy testvér írja, hogy ott gyengén megy a munka. 3 napot dolgoznak egy héten. A bányá szlopos, a szén 7-8 sukk magas. Víz az entiben van, de pumpázzák. Gáz néhol akad, kő van 10-14 incsig. Villanylámpával dolgoznak, a szén masina vágja. Kárészámra fizetnek 2% tonnás kárért 70 centet. Szencsétlenség ritkán fordul elő, magyar bányászokat mindig vesznek fel. A hír küldője azt írja a bánásmód nem a legjobb.

Emelgh, Pa. Jehonovics András bajtárs közli, hogy náluk jól megy a munka 4-5-6 napot dolgoznak hetenként. A bányá szlopos, a szén 4-5 sukk magas. Víz van a bányában, gáz nincsen, lejáró kő némely helyen van. Karbid lámpával dolgoznak. A szén masina vágja, tonnaszámba fizetnek 92 centet, pikk után 134 centet. Szencsétlenség ritkán történik, az emberekkel elég jól bannak és vesznek is fel embereket, van üres ház is. A hír küldője azt írja, nincsen ivóvíz a telepen.

Rhodesdale, Ohio. Domokos József munkástárs írja, hogy ott semmit sem dolgoznak, így ne menjenek oda munkát kereső magyar bányászok.

Stonega, Va. Veland Mihály testvér tudatja, hogy ők dolgoznak 4-5 napot egy héten, de olyan sok ember van, hogy minden plézen ketten dolgoznak, így nem is vesznek most fel új embereket. Ha szükség lesz munkásokra, Veland testvér tudatni fogja.

En közel 80 éves vagyok és úgy érzem magam, mint 30 éves koromban. En hontant egyszer vagy kétszer iszem egy csésze Bulgár Nővény Teát. Az erőss és egészséges tea és fiatalnak érzem magam általa" mondta H. H. Von Schlick, a Bulgár Nővény Tea gyártója.

Pursglove, W. Va. Gulyás Pál bajtárs írja, hogy ott a Berry Mine éjjel-nappal dolgozik, de nagyon sok ember van, így utakat nem vesznek fel. Ha szükség lesz emberekre, tudatni fogja.

Barton, Ohio. Vargyas Jenő testvér azt írja, hogy ott az egyik bányá le van zárva, egy bányába vannak zsúfolva az emberek, így a megélhetést is alig tudják megkeresni. Ne menjenek hát oda munkát kereső magyarok.

Auburn, Ill. Krajnyánszky István testvér tudatja, hogy ott két bányá 3 napot dolgozik egy héten, két bányá le van zárva, így nagyon sok ember szorult az üzemből levő bányákba, nem vesznek fel új embereket. A Leland Coal Co. február 16-án zárta le a bányát és újabb 250 ember maradt munka nélkül.

Osage, W. Va. E. B. bajtárs azt írja, hogy ott jól megy a munka 6 napot dolgoznak. A bányá egyenes, a szén 6-8 sukk magas. Víz van, de szivattyúzzák, gáz egy kevés akad, lejáró kő nincsen, szén tető marad. Karbid lámpával dolgoznak. A szén masina vágja, tonnaszámba fizetnek. A bánásmód elég jó és néha vesznek fel embereket.

St. Clairsville, Ohio. Hóbe János testvér írja, hogy ott minden nap dolgoznak, de igen sok az ember, így új munkásokat most egyáltalán nem vesznek fel a Crescent bányánál.

MIT VÁRHAT A MAGYAR FÖLD NÉPE A KÜLFÖLDI KÖLCSONTÓLI

(Folytatás: a 2-ik oldalról.)

tok fedezési díjával és a szaporulattal rövid idő alatt letörleszthetnek a hitelt. A kiviteli szabadsága itt is elsőrendű fontosságú kérdés, mert az állattenyésztés fellendítéséről és állatnemesítéséről csak ebben az esetben lehetne szó.

5) Azokon a vidékeken, ahol a földművelő nép ipari termékekkel dolgozik (cukorrépa, cirok, kender, stb.) a hitelintézetek vezessék be az ötféltíz évig terjedő kölcsönket. A mezőgazdasági terményekkel szemben a hiteltől általában itt a duplájával kell számítani, mert az ipari terményeknél eszközök befektetése csak évek múlva adnak tiszta hozadékot.

6) A hitel akár-pénzből kölcsön, akár élőállat, akár ter-

ményhitel, legyen valorizálatalan, vagyis öt millió kölcsönt 5 millió koronával, egy apaállatot egy ugyanolyan apaállattal fizessen vissza a földműves a terményt pedig ugyanabban a terményben fizesse vissza, mint amivel annak idején a hitelt kapta.

Milyen és mekkora legyen a hitel?

A hitel nagyságát természetesen a talaj, az éghajlati —, szóval szorosan a helyi viszonyok szabják meg s e tekintetben csak általánosságban és hozzávetőleges számadatokban lehet szó. Egy középminőségű katasztrális homokmentes földet véve alapul tehát Csongrád, Csanád, Békés, vagy Szolnok megyét, a következőkben részletezhetjük a hitel nagyságát:

- Készpénz:
- 1) Két holdas birtok után 10—12 millió korona
  - 2) Öt holdas birtok után 35 millió korona.
  - 3) Tízholdas birtok után 60 millió korona.
  - 4) Tizenöt holdas birtok után 75 millió korona.
  - 5) Husz holdas birtok után 80 millió korona.

- Élőállat:
- 1) Két holdas birtok után:
    - a) egy pár ökör, vagy két ló
    - b) két anyakoca
    - c) tíz birka
    - d) egy tehén.
  - 2) Öt holdas birtok után:
    - a) egy pár ökör
    - b) négy anyakoca
    - c) tíz birka
    - d) egy tehén
  - 3) Tíz holdas birtok után:
    - a) három ökör
    - b) négy anyakoca
    - c) tizenkét birka
    - d) egy fajtehén.
  - 4) Tizenöt holdas birtok után:
    - a) két pár ökör
    - b) két tehén
    - c) öt anyakoca
    - d) két ló
  - 5) Husz holdas birtok után:
    - a) két pár ökör
    - b) két tehén
    - c) öt anyakoca
    - d) két ló
    - e) husz birka.

Gépek:
Kisebb gazdasági berendezéseket minden földműves szerezzen be a készpénzkölcsönből. Ezenkívül szüksége van: 1) egy rostára, 2) darálóra, 3) egy morzsálóra.

Községenként:
1) Egy közös nagy cséplőgép
2) egy motorké
3) egy vetőgép.

Ebben legyen benne az egész falu, és a törlesztési összeg és fizetendő kamat arányában állatpátsák meg, hogy azok, akik a gazdasági gépeket használják mennyi időre, milyen összegeket fizetnek.

Vetőmag:
Lássa el az állam az egész kisgazda és földművelő osztályt elsőrendű nemesített vetőmaggal, adja azt ingyen és történjék a visszafizetés természetben. Egy méter nemesített vetőmagért adjon a kölcsönve-

vő legközelebbi termésközlő egy méter mázsa vetőmagot. Leegyen tehát az a kölcsön a valószínűség.

Legelő:
Tegye az állam lehetővé az elpusztult és kiégett legelőt nagy költséggel járó karbantartását és nemesítését. Ezzel nemcsak a földműveseken segít, hanem előmozdítja az állat tenyésztést is.

Erdő:
Az erdőbirtokok kiosztását oldják meg a földterhermentesítés alapján.

Vadászat, halászat:
Szüntessék meg a nagybirtokokat. A 2—15 holdakra tagozott birtokrendszer ugyanis önmagától módot és alkalmat nyújt a társulásra talán a halászáti és vadászati bérletkiváltására.

Rövid vonásokban ez volna a mezőgazdasági hitel alapelvei és melynek megvalósítását semmi nem akadályozza, e kérdés megoldásához csak egyetlen egy dolog szükséges, az akarat. Ne földreformmal kísérletezzon a

törvényhozás, hanem mondja ki a földterhermentesítést és akkor földhöz jutnak minden jogos igényű. Megszünteti a földterhermentesítést, nem nevel földműves proletariátust és földművesek oda adja a földet azoknak, akiket ők az éheznek a dolgozóknak a magyar népnek, a mely minden talpalatnyi földet szenvedéssel és vérell már ezerszer megfizetett.

ZENE ALBUMOK.

Mint minden esteendőben, az ide is pontosan MEGJELENTEK a Rózsavölgyi és a Hód-földi karácsonyi albumok, a zenélő magyar népesség legkelvesebb karácsonyi meglepetése. Az idek aranyosok kitétek meglepetést a kiadók, mert minél tartalmasabb, gazdagabb akarták tenni az albumokat. Az albumokban mindenki megtalálja a maga kedvű utóját.

A Rózsavölgyi-albumban: Diadalmasszony. Azt mondják, hogy ifjúk, Rózi dal, régi nyár. A szép asszony kocsija. A három grácia. Asszonyok bolondja. Tünde, baba, tündé, Reszket a burok. Hacsokoltam egy rózsára, Hőgyha neha összeveszünk. Négyapartl románc, stb. Ezenkívül egész sor új dal és táncszám van a díszes kiállítású kötetben, mely 84 oldal terjedelemben 30 különböző számot tartalmaz.

Rád és Nádor egyesített albuma: Muskatli ablakom. Legszébb lány volt a faluban. Megy a kocs, porzik az út. Szomorgó leányok. Nem vagy legény Berni. Valakit keresek, valakit innadok. El-megyek a templom melett. Hattyúlovag. Aranyadár, stb. Ezenkívül egész sor új dal és táncszám van a díszes kiállítású kötetben, mely 84 oldal terjedelemben 30 különböző számot tartalmaz. A kötetek darabja 150-ért megszerezhetők Korcsák Testvérek könyvkiadásában (főszék: 208 East 88th St., New York). A kötetek ára 1924. 2nd Ave., New York. A kötet kiadásra bármikor szívesen elküldi ingyen teljes könyv-, kotta-, lemez- és zongorabeszer-árjegyzékét.

Ányák és Leányok, Akik Nem Értik Magukat Ugy, Ahogy Kellene, Gyöngye, Kiháradt, Ideges És Általános Kimerültségben Szervenődő Személyek Próbálják Ki Nuga-Tonet, Az Új Gyógyiszert.

Ányák és Leányok, akik nem értik magukat úgy, ahogy kellene, Gyöngye, Kiháradt, Ideges És Általános Kimerültségben Szervenődő Személyek Próbálják Ki Nuga-Tonet, Az Új Gyógyiszert. Ányák és Leányok, akik nem értik magukat úgy, ahogy kellene, Gyöngye, Kiháradt, Ideges És Általános Kimerültségben Szervenődő Személyek Próbálják Ki Nuga-Tonet, Az Új Gyógyiszert. Ányák és Leányok, akik nem értik magukat úgy, ahogy kellene, Gyöngye, Kiháradt, Ideges És Általános Kimerültségben Szervenődő Személyek Próbálják Ki Nuga-Tonet, Az Új Gyógyiszert.

KIHOZATALI ügyekben
HAZAI jogügyekben
AFFIDAVITOK pontos elkészítése ügyében forduljon bizalommal hozzám.

PONTOS, LELKISMERETES kiszolgálásról biztosítom.
JOS. F. FOFROVICH
Lynch, Ky.

NE SZENVEDJEN
Natura's Curative Batis
510 TENTH STREET, HUNTINGTON, W. VA.

BANKUNK
Főtörékvese ügyfeleink jó, becsületes kiszolgálása.
Betétek után 4 százalékos fizetünk.
Betétjét bármikor felmondás nélkül kivetheti.
Magyar ügyfeleket szívesen látjuk és lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról biztosítjuk.

CUMBERLAND STATE BANK
POOR-FORK, KY.

Have you ordered your Ford?

Tavaly 350,000 vásárló várt a leszállításra.

Biztosítsa magát az ideai tavaszi késedelem ellen és rendelje meg a Ford Autombilt mostan

Keresse fel a legközelebbi meghatalmazott Ford árusítót.

Ford Motor Company

Detroit, Michigan

TOURING CAR
\$295
F. O. B. Detroit

Starter and Demountable Rims \$35 extra

MAGYAR Bányászlap

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

HIMLerville, KENTUCKY.

Sürgönyök—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Williamson, W. Va. 28-F-12.Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00—Magyarországra \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — Hungary \$3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

Published by MARTIN HIMLER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners
by Miners.Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office
of Himlerville, Ky.

SZÁMONKÉRÉS.

Ezt a cikket a Youngstown, O.-ban megjelenő Amerikai
Magyar Hírlapból vettük át. Igazságával mi is egyetértünk:
azért ismertettük meg olvasóinkkal.

(R) A múlt héten, lapunk megjelenése után kaptunk Széchenyintől a gyermekakció ügyében egy levelet, melyet más helyen közlünk. A levél a gyűjtés eddigi eredményéről számol be, s felkérés egyben a kampány tovább folytatására.

A levélből, a hozzá csatolt kísérő jegyzékből kitűnik, hogy Széchenyiné által megindított gyűjtésre összesen befolyt eddig \$19,840.00 s ebből az összegből is maga a kezdeményező a múlt tízezer dollárt s egyben saját zsebéből fizette az összes felmerült költségeket.

Itt meg kell hogy álljunk egy pillanatra.

Nagy Amerikában sok százezer magyar testvérünk él, mindenki meghallhatta a hívó szót s íme itt az eredmény. Ennél a gyűjtésnél nem merülhetett fel senki részéről kétely, ezt a gyűjtést még a legelőkelőbb lelki gáncsokodóknak sem sikerült bűnös kezükkel feketére moskolni, ebbe a gyűjtésbe nem lehetett a legrosszabb karakterrel sem politikát belekeverni s mégis mi az eredmény? Az eredmény szégyene az amerikai magyarságnak, szégyenem nekem, épp úgy mint mindenkinek, szégyene minden magyar embernek, mindenkinek, akinek csak a legkisebb köze van a magyarsághoz.

De lássuk a részleteket, amint már említettük, maga a kezdeményező a felmerült költségeken kívül tízezer dollárral járult hozzá a gyűjtéshez s azonkívül még neve szerepel több nagyobb tételnél, melyek összege 1545 dollár 50 centet tesznek ki, az amerikai magyarság összeadott tehát erre a célra \$4101.00-t ebből is több mint a felét \$2552-t hatan adták össze és pedig: South Bend, Ind. magyarsága \$1235.33, Youngstown magyarsága \$586.60, Chicago magyarsága \$830.75, McKeesport magyarsága \$500.00, Verhoyay Segélyegylet \$500.00, Magyar Bányászlap gyűjtése \$426.08.

Nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy az amerikai "Debreceen", Cleveland mindössze, mindent beleértve \$202.20, Detroit magyarsága pedig az ottani magyarok nagyobb dicsőségére összesen \$61.75 adott össze. Azt hisszük ezekhez az adatokhoz nem kell kommentár. Ha tudna, ugy biztosan pirulna ez az újság papír is e sorok alatt.

Hol maradtak a gyűjtésnél a nagy Amerikai Magyar Lapok, hol vannak azok a cégek, hatalmas adományokkal, melyek évek hosszú sora óta hirdetések s ügynökeik révén sok száz-ezer dollárt szedtek ki a magyarság véres verejtékkel megszerzett keresményeiből? Hol maradtak a nagy real estate cégek, a kik ha nem is a holdba, de a körül árusítják jó drágán telkeiket, hol maradtak, akik büszkén hirdetik magukat a magyarság legszilárdabb bankjainak?... s folytathatnánk így tovább.

Igy fest az amerikai magyarság jótékonyasága, nemes szíve, így fest ez a gyűjtés. Ne takargassuk a dolgokat, bizony szánalmas eredmény ez. Talán maga a nemesszívű kezdeményező is szégyelli, hogy belekezdett, talán ő is más véleményvel lesz magyar testvéreinkről ezek után. Kíváncsiak vagyunk, milyen mértékkel fognak előállni a vezetők, különösen a clevelandi és detroiti magyarság egyházi és szellemi vezetőinek nyilatkozatait várjuk nagy érdekléssel. Még mindent jóvá lehet tenni, mivel a gyűjtés még mindig folyik.

Ami a városunkbeli eredményt illeti, valljuk meg, az is minden várakozáson alul van, az adakozók között megint csak annak a pár magyarnak a nevét találhatjuk, akik eddig is mindenben kivették a maguk részüket, de hát hol marad a többi, miért nem ad a többi? Pedig bizony tudjuk, ha egy szép napon valaki avval állana elő, hogy minden magyar származású ember felvehet az egyik bankban huszonöt dollár ajándékot, akkor nem pár száz, hanem sok ezerre menő jelentkező akadna. A háború alatt, ugy-e jó volt a magyar származásra hivatkozni s ezzel kibujni sok minden alól s most mindazok nemcsak tagadják magyarságukat, hanem ha arról van szó, hogy adományokkal könnyeket töröljenek le, sebeket gyógyítsanak be, akkor megkérgesedik az ő szívük, akkor üres lesz egyszerre a zsebük s mély megvetéssel jelentik ki, hogy nekik semmi közük nincs a magyarsághoz, ők arról nem tehetnek, hogy egy szerencsétlen véletlen folytán magyar érg alatt születtek.

Hol maradtak az adakozásban az egyletek? Eddig mindig az volt a kibúvó: az az egylet s ha a tagság is ad, akkor mindenki kétszer lesz megadózatva s most a két szék között, ott maradt a gyermek-akció.

Ne kerteljünk sokat, mondjuk ki magyarul és nyersen, az egész magyarság szégyene ez a csufos eredmény.

A közöttünk elterülő mérhetetlen tenger ár zúgásában ugy látszik elvész a hazai síkoly, könyörgő sirások, esedéklő imák kiáltása, de ha valakinek odahaza a tyukszemére taposnak, az a kis felszisszenés elhallatszik ide is a tengerentúlra.

Ez a magyarság igazán nem érdemes arra sem, hogy Isten szabad egének levegőjét szíjja, nem érdemes arra sem, hogy szóba álljanak vele. Ez a magyarság, mely így gondolkodik, megérett a pusztulásra!

Pedlow kapitány.

A nevével biztosan találkozhat már olvasóink. A háború utáni időkben sokat írtak erről az emberről a magyar lapok. Nem érdemtelenül.

Pedlow kapitány 1919. szomoru őszén került Budapestre, amikor a nyomor igazán minden képzeletet felül múlt. A szegény, háború alatt elcsigázott, összetört munkásnép gyermekei a legszánalmasabb képet nyújtották. Az éhező gyermekek ezrei éltéfergetek Budapest utcáin. Szülők az örülethez voltak közel — mert nem tudtak egy darab kenyeret adni az éhségtől síró gyermekük kezébe.

Pedlow kapitányt az amerikai Vörös Kereszt küldte Budapestre, hogy enyhítse a rettenetes nyomort az amerikai adományokkal. És Pedlow kapitány úgy felelt meg feladatának, hogy ma Magyarországon nevét inkább foglalták a szegény gyermekek és azok szülei.

Konyhákat állított fel, onnan élemezte az éhező gyerekeket, ruhákat osztott szét, hogy meg ne vegye az Isten hidege a dögörgő rongyos gyerekeket. Éjt és napot egybevetett, folyton járta a nyomor tanyákat és mindenkin segített, akiket csak tudott.

Pedlow kapitány neve fogalom Magyarországon. Mindenki ismeri a "kis Kapitány"-t. Szerették és Magyarországon népe érdemes embert tüntetett ki szeretetével. Sok könnyet letörölt szenvedő, nyomorgó anyák és gyermekek szeméből.

És a "kis Kapitány" amikor kötelessége visszahívta ebbe az országba, akkor sem felejtkezett el az ő magyarországi szegény kis barátairól.

Pedlow kapitány azóta is minden idejét arra fordítja, hogy a magyarországi szegény gyerekek javára gyűjtőn, akiknek nyomorát ennyira megértette és akik olyan nagyon befelészelték magukat a Pedlow bácsi szívébe. Mert "Pedlow bácsi"-nak hívják a szegény kis pesti gyerekeket.

Nem kímél semmi fáradságot, semmi áldozatot, hogy felhozza az amerikai körök figyelmét a magyarországi szegény gyerekek nyomorára.

Amikor Széchenyiné megindította akcióját, Pedlow kapitány egy percet sem késett és felajánlotta önzetlen szolgálatát az akció érdekében.

Azóta magyar közönség körében agítál, hogy adjon mindenki erre a nemes akcióra, a szegény szenvedő beteg gyerekek nyomorának enyhítésére.

A közeljövőben a magyar bányatelepekre kerül Pedlow kapitány magyar kísérőjével Fellegi J. Emmel, az öreg magyar harcosal.

Fogadják szeretettel a magyar bányászok Pedlow kapitányt, mert megérdemli ez az amerikai kapitány a magyarok szeretetét.

A SZÉNPIAC HELYZETE.

A szénpiacon a helyzet nagyjából változatlan. Ujabb bányák keztek dolgozni s így a heti termelés ismét emelkedett. Tízegymillió ötszáz ezer tonna szén adtak ki Amerika bányái a múlt héten.

Az árak ingadoztak. Itt-ott egy kissé javultak az árak, néhány azonban estek.

New Yorkban a kemény szén ára, minthogy az idő enyhült esett valamit. A puhaszén ára változatlan. High volatile szén (mine of run) 1 dollár 50 centért lehetett venni.

Fairmont vidékén a múlt héten a Monongah divízióban már 68 bánya volt üzemben.

Az árak nagyjából változatlanok. Pittsburgh vein mine run ára 1 dollár 35 centtől 140 centig váltokozott. Monongahela szén változatlanul 1 dollár 50 centtől 1 dollár 65 centig.

Cincinnati Smokeless szén tonnájára (mine run) 2 dollár 50 centtől 2 dollár 75 centig. High volatile szén (mine run) ára 1 dollár 75 centtől 2 dollár, ami egy kis emelkedést jelent.

Pittsburghban e héten is slack szénben volt nagyobb kereslet, úgy hogy pl. gas slack szén tonnájáért 1 dollár 40 centet is fizettek. Panhandle mine run tonnájára 1 dollár 75 centig ért el. Sewickley mine runt azonban lehetett kapni 1 dollár 35 centtől 1 dollár 50 centig. Gas mine run tonnáját 2 dollár 10 centtől 2 dollár 25 centig fizették.

Chicagoiban valamit estek az árak. Közép-Illinois mine run tonnájára 2 dollártól 2 dollár 25 centig.

Dél Illinois mine run tonnájára 2 dollár 50 centtől 2 dollár 75 centig.

Belleville, Ill. mine run tonnájáért 2 dollártól 2 dollár 25 centig fizettek.

Indiana No. 4. mine runt 2 dollár 25 centtől 2 dollár 75 centig lehetett venni.

Indiana No. 5. szén tonnájá-

Pocahontas szén ára változatlan, mine run tonnája 2 dollár 50 cent.

Keményszén ára emelkedést mutat, mert igen nagy hidegek voltak, hőviharral.

Ohio Hooking szén ára változatlanul 1 dollár 75 centtől 2 dollárig.

Buffalóban egy kicsit estek az árak. Youghiogheny gas szén tonnája 2 dollártól 2 dollár 35 centig volt. Pittsburgh, No. 8. mine run tonnája 1 dollár 65 centtől 1 dollár 75 centig.

SOK ESETBEN 24 ÓRA ALATT NYERTEK VISSZA HALLÁSUKAT.

Bámulatos eredmény egy nap alatt a Virex használata által, mely azelőtt Csörgőkigyóölő néven volt ismert.

Süketségben és Fejzugásban nem kell szenvednie senkinek, mióta egy híres orvos megtalálta az ellenszert. Ma már lehetséges a legsúlyosabb esetekben is egy nap alatt gyógyulást találni az azelőtt Csörgőkigyó Ölő néven ismert híres gyógyszer által. Ez a gyógyszer nagyszerű eredményeket mutat fel az egész országban.

Mr. D. Dwyer, lakik New Yorkban, 47 éves, mondta a következőket: "En mindössze két hétig használtam és az én hallásom teljesen helyreállt. Az eredmény azonnal mutatkozott és ma már a feleségem is elmaradt. Elmult a hosszú évek óta tartó hirtelen is csodálatosan hatott a gyógyszer."

Mr. Ben Jackson, aki Indiana-ban él, mondta: "Miólt a Virex-et használtam, semmi sem hallottam. Tíz nap után már az óra ütését is meghallottam."

Angeline Johnson, Mississippi-ből lakos 18 évig teljesen süket volt. Ő azt mondta: "Virex megsegített a felegást és a most és fél mélyről is meghallom a vasút futását."

Roy Fisher, Iowa-ból, mondta "En 11 esztendő óta nem hallottam az óra ütését — ma ha letesszem az asztalra teljesen tisztán hallom azt."

Mr. W. A. Larkin, Oklahoma-ból mondta: "Miólt 38 esztendővel süket voltam, az mindössze néhány napig használtam az én gyógyszerét és most jól hallok."

Mr. Anthony Chapman, Michiganból mondta: "A rettenetes fejzugásom teljesen megszűnt és a hallásom ismét normális lett."

Süket gyermek visszanyert hallását. Mrs. Ola Valentine, Arkansasból, mondta: "Az én kis fiacskám, jelenleg 5 esztendő es kora. A hónapjaiban kezdte süket volt. Most teljesen jól hall és már beszélni is tud."

Mr. Mather Pelleya mondta: "Az én ifjabbik fiam, süket volt évek óta, mikor a Virex csupán három napig használtam, teljesen hallást és majdnem oly jól hall mint azelőtt hallott mindig."

Ezen csodálatos eredmények Jonnak naponta az egész országból és Canadából. A gyógyszer, melyet Virex név alatt ismernek, könnyen otthoni kezelésre használható és minden frásztól-örögtől olyan, hogy varázslásnak is hívják.

Mindenki biztosan vágyunk abban, hogy a Virex által visszanyert szorosan hallást és mivel azt akarjuk, hogy millióival több szenvedő segítsünk azzal, mi kaptunk egy nagy 200 dolláros gyógyszerért csupán 1 dollárért, tíz napig otthoni kitűzést. Ha ez eredmény nem kielégítő, vagy a gyógyszer semmibe sem kerül.

Ne küldjön pénzt — csupán a nevet és címet küldje be a Dale Laboratories, 1222 Gateway Station, Kansas City, Mo. címre és a gyógyszert azonnal elküldjük Önnek. Hozzájárul az az egyeztető utasítást szívesen. Ez ha a 10-ik nap eltelével az Ön hallása nem lett vissza, az ön felesége nem mult el teljesen, küldje nekünk vissza és az ön pénzt visszautadjuk, minden további nélkül. Miután ez az ajánlat teljesen garantálva van, így írjon meg ma és kísérje meg ezt a csodálatos gyógyszert.

A. J. HUFF & SON, KERMIT, W. VA.

A magyar bányászok figyelmébe ajánljuk, hogy üzletünkben állandó raktáron tartunk mindenféle, szoba és konyhabútorokat, linoleumot, szőnyegeket, kályhákat, villanymosógépeket és mindenféle felszerelési cikkeket.

ÁRUINK ELSŐRANGUAK.
ÁRAINK MÉRSEKELTEK.

10 ÉVI HÜSÉGES SZOLGÁLAT.

KAUFMANN'S "THE BIG STORE" volt az első department üzlet, mely azelőtt 10 évvel belátta azokat a nagy lehetőségeket, amelyet Pittsburgh és környékének ügyesnek tud nyújtani a becsületes üzleti vállalkozásoknak és megalkotta e célból MAGYAR OSZTÁLYT, a hol a vevőközönséget magyar elárutók anyanyelvükön szolgálják ki.

Az első évek azzal teltek el, hogy áruházunk ügyekezett meggyérni a magyar vásárló közönség bizalmát és később ez lett az alapja a Foreign Departmentnek, mely ma az Egyesült Államokban a legnagyobb.

"Bizalom és kiszolgálás" volt 10 éven át mindig az üzlet elve a Foreign Departmentnek és az a sok ezer bevándorlott, aki ma állandóan a mi üzletünkben vásárol a legjobb bizonyítéka annak, hogy a mi előrelátásunk bőven vissza lett fizetve.

A JÖVŐBEN is féltékenyen fogunk vigyázni arra, hogy vevőink bizalmát mindenképpen megőrizzük és vevőinknek a lehető legjobb kiszolgálást nyújthassuk.

16 tolmács áll vevőink szolgálatára.

KAUFMANN'S
THE BIG STORE

PÉNZKÜLDÉS

MAGYARORSZÁGBA ÉS AZ ELSZAKADT RÉSZEKBE
postán és sürgőnyileg.

Magyarországon, Erdélyben és Ausztriában KÉSZ-PÉNZDOLLÁROKAT is kifizetünk mérsékelt átutalási díj ellenében.

Betétek után 4 SZÁZALEK KAMATOT fizetünk.

Hajójegyek az ÖSSZES VONALAKRA eredeti áron.

KISS EMIL Bankháza

133 SECOND AVE.

NEW YORK.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Királyi Államvasutak menetjegyrodlójának kizárólagos képviselője Amerikában.

UNITED AMERICAN LINES
HARRIMAN LINE
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

A legfrissebb ut MAGYARORSZÁGBA. Indulás hetenként a luxus hajókon: "RESOLUTE", "RELANCE", "ALBERT HALLIN" és "DEUTSCHLAND".
I. II. III. osztályú utasokkal: a népszerű és közkedvelt hajókon: "Cleveland", "Mount Clay", "Hansa", "Thuringia" és "Westphalia" kabin és harmad- osztályú utasokkal. — Kísérő konyha. Pénzteljes kiszolgálás.
A magyar kormány által engedélyezett kivándorlást vonal.
United American Lines
BROADWAY NEW YORK

NEW YORK-HAMBURG

MEGJELENT! MEGJELENT! MEGJELENT!

A Kállay Testvérek
Nagy Képes Árjegyzéke, amely magában foglalja mindenféle gazdasági, konyhakerti és virág magvakat, ugyisnt mindenféle gyümölcs, díszfákat, díszbokrokat, szőlő, ribizke, köszméte és az összes bogys gyümölcsöket mindenféle szobavirágokat és nagy választékban tea rőzsákat.

Írjon Ön is azonnal egy példányért az alábbi címre:

KALLAY BROS. CO., PAINESVILLE, OHIO.

R. R. EILAND

LOGAN, W. VIRGINIA

A régi helyiségben — az üzlet újonnan rendezve.

A legnagyobb GROCERY ÜZLET Logan vidékén.

Araim a legolcsóbbak, mindent NAGYBANI ÁRBAN adok.

Ha nálam vásárol igen sok pénzt takarít meg.

Minden áruból a legjobb minőségű tartom raktáron és ebben senki sem tud velem versenyezni.

HÁZHOZ SZÁLLITOK MINDENT,
MEG A TÁVOLI PLEZEKRE IS!

BLOOM'S

BIG DEPARTMENT STORES

APPALACHIA—COEBURN—NORTON, VA.

Mi árusítjuk a világhírű WALK-OVER cipőket.

ÜZLETEINK A LEGNAGYOBBAK E VIDEKEN.

Tekintettel arra, hogy mi sok árut veszünk, olcsóbban kapjuk, mint a többi kereskedő, így OLCSÓBB ÁRAINK IS VANNAK.

Mi a legjobb árut tartjuk és bármelyik vevőnk, ha a tőlünk vett árut visszahozza, mert nem tetszik neki, mi a

PÉNZÉT VISSZA ADJUK.

A magyarság legnagyobb része tőlünk vásárol. Jöjjön ön is hozzánk, ha eddig nem volt vevőnk.

Óhazai mesék....

AZ IGAZSÁG.

Írta: Szentimrei Mártha.

(Folytatás.)

(Milyen aprócska a keze, lába, mintha porcellánból lenne, milyen édes a szája, mikor mosolyog. Nem égbekiáltó vétek, hogy egy parasztot oszokol véle?)

Diószegi ur úgy gondolta, hogy ő azokat a csókokat sokkal jobban tudná értékelni. Egy exotikus nő szerelmének lehetősége egyáltalán nagyon izgatta. A pusztai tenyeres-talpas Birik, Julcsák, Verák közt talán soha többé vissza nem tért alkalom, a melyet elszalasztani nem szabad. Hogy a férj mit szól hozzá? Ej, hát érdemes egy ilyen parasztot számba venni? Mikor az utolsó dinnye is leszárad indájáról, minden feleséi pakol hazafelé. Vékonyék is. Akkor bunda, köpenyeg, Isten áldjon meg... de addig... ha addig él is... övé lesz Almavirág.

Vette-e észre Almavirág az őrök utána való sóvárgását? Nem mutatta. Mindig egyforma alázatos mosollyal, lesütött szemmel vágta fel számára a dinnyét.

Az őrök ur azonban úgy vélte, hogy a királynőktől kezdve a kannibál asszonyokig minden nő megérzi azt, hogy egy férfinak tetszik, hát még, ha olyan legény az a férfi mint ő! De hát a szerencse annyiból nem kedvezett neki, hogy Almavirággal se-hogy se tudott szót érteni... négy szemközt. Ha az ura nem volt mellette, Rózsika mindig ott lábatlankodott.

Augusztus huszadika felé szekérszámra értek meg a dinnyék. Az uradalom ökörszekereket küldött ki délután a dinnyékért, hogy azokat hajnalban beszállítsa a városba, a "Fructus" részvénytársaságnak, mely a vidék gyümölcsét vagonszámra exportálja külföldre. Nagy élénkség volt a dinnyések telepén. Az ehét golyóbsok zöld és arany színű gulákba rakva illatoztak már a napon s a telep lakói mind, a legkisebb gyerekek is, hordták óvatosan a dinnyéket az

ökörszekerekre. Az egyiknél Vékony Mihály ügyelt fel a rakodásra. Rózsika egy nagy dinnyével érkezett, izzadtan, lihegve.

— Édes apám... ez már a tizedik... édes apám, én szorgalmas vagyok, ugy-e, bevisz magával az uradalomba?

— Beviszlek. Csak ne szaladj, mert ha megbotlasz, elejtetted a dinnyét és ketté hasad. Akkor lesz ne miass, mert nekem kártévő nem kell.

Minden dinnye a szekereken volt már s az ökörszekerek nagy Cselő-Csákózás közben megindultak. Vékony Mihály Rózsikáját kézenfogva gyalog ment mellettük. Ott akart lenni az uradalomban, mikor az intéző átveszi a szállítmányt. Almavirág parányi kezét homloka elé tartotta, úgy nézett utánuk. A nap már erősen hanyatlott lefelé, de még tikkasztó volt a hőség.

Diószegi őrök a tarlókon keresztül vágyva lépkedtek a dinnyeföld felé. Messziről látta is a dűlőuton haladó szekereket s mellettük Vékony Mihályt. Mikor a telepre ért, nem találkozott senkivel. Lakosai mind behúzódtak már, mint ahogy a madarak egyszerre elülnek alkonyatkor. Diószegi még soha se volt benne Vékonyéknál... mindig kívül tettek neki székét. Most egyenesen be, az az hogy lefelé tartott.

— Jó estét szépséges Almavirág! Almavirág, aki galyakat tördelt a rotyogó bogrács alá, összerendezte s némán mutatott a kis flura, akit éppen imént altatott el. — Jó, jó... nem költöm én fel. Mit főz? Szeretnék én is szép asszonyt főztiből enni. — Ah, semmi jó... ilyen ur, csak jó nekünk. Tessék menni, kívül, viszek mindjárt dinnye.

— Ne küldjön ki, mikor olyan jó itt belül. — Künn jobb levegő. — De itt meg közelebb vagyok magához, kedves Almavirág. Ez ritka alkalom és én

olyan régen szeretnék magának valamit mondani.

— Talán enyém uramnak? Ő jobban ért mindenhez, mint én.

— Nem... az nem tartozik az urára, semmiképpen.

Közelebb lépett az asszonykához. Csak sugni fogom, hogy fel ne költsem a kis fiát. Hirtelen megragadta a kezét.

— Almavirág... édes szép asszonykám... én oda vagyok magáért, én hat hétig juhász kutya lennék magáért... Almavirág, szeressen engem!

— Nem nem... én csak uram szeret...

Az őrök kezénél fogva még közelebb húzta magához.

— Ugyan ne beszélj Almavirág, úgy se hiszem, hogy azt a paraszt uradat olyan nagyon szereted. Az fel se éri ésszel, hogy te milyen szép asszony vagy.

Egyre közelebb húzta magához az asszonykát, ki úgy vergődött mint a madárka, melyet szárnyánál fogva kap el a macska. Forró, esztelen szavait arcába lihegte.

— Uri nőt csinálók belőled, selyembe, bársonyba járatlak... karmolsz, te... macska... csak azért is megcsókolak... Fenyegetésed azonban nem válthatta be, mert valaki hátulról megragadta s jobbról, balról pofon cserdítette. Mire magához tért meglepetéséből, Vékony Mihály felémelte, mint ahogy a kőlyök-kutyát szokás a nyakbőrénél fogva, megrázta s úgy vágta földhöz. Aztán bizony a botjával néhány sort is csépett rajta, mielőtt kidobta.

Almavirág a falhoz lapulva moccani se mert, mert tudta, hogy az ura jó ember, aki nagyon ritkán haragszik meg... de ha egyszer megharagszik, neki se tanácsos hozzá szólni, míg a dühe magától le nem lohad... olyankor nem ismer se Istent, se embert.

Szerencsére indulata hamar le szokott csillapodni.

Most se törődött tovább Diószegivel, melyet kilobta.

Nem féltékenységből tért ő váratlanul haza, hanem utközben jutott eszébe, hogy a notesze, melybe feljegyezte az uradalommal való elszámolásait, nincs a zsebében, otthon maradt a lázában. Pedig arra szükség lesz. Előbb Rózsikát akarta vissza szalajtani, aztán meggondolta, hátha nem találja, inkább maga megy. No... épen jókor jött.

Mikor kifujta dühét, csak annyit kérezt:

— Szemtelenkedett ez mán máskor is véled?

— Nem... nem...

— Hát te tán bele akarsz bujni a falba? (Ránevetett Almavirágra.) No, ne dideregi, igyál egy kis hidegvizet az ijedtségre. Ne félj, nem gyün ez többet hozzánk... dinnyét enni.

Megkereste a lázában a noteszt s ment dolga után.

Az őrök akkor már elvánszorgott. Igen keservesen. Térdét erősen megütötte, mikor kidobódott. (A drága nadrágért még nagyobb kár: azt eltépte egy tuskás galy, melybe esett.) A háta roppant sajgott. Iparodott észrevétlenül szobájába lopódnai. Megmosdott, átöltözött, úgy ment be az irodába. Arca még mindig olyan fehér volt, mint a kréta. Az intézőnek ez nyomban fel is tűnt.

— Hát magát mi leli, hogy olyan hókadt színű?

— Semmi... azaz hogy az embert mindig felbőszítik ezek a komisz parasztok...

— A kukások okoskodnak megint?

— Nem... hanem a dinnyések közt az a Vékony Mihály valóságos mótely.

— Én nagyon rendes embernek ismerem. Az imént ment el épen.

— Persze... intéző ur előtt befogja a száját... de csak hallaná, hogy uszit ez mindenkit, akit csak elfoghat, az uradalom ellen.

— Komolyan mondja?

— A legkomolyabban. Azt hiszem, ő nem is azért van itt, hogy dinnyét természetesen, hanem hogy az Amerikából hozott felforgató eszméket elhintse. Ma délután össze szólalkoztam vele, s hogy megmondtam neki alaposan a véleményemet, botot emelt rám...

— És maga?

— Pusztá kézzel nem mehettem neki.

MEGOLTE FÉRJÉT EGY ÖREGASSZONY.

A szlavóniai Rétfalu községben véres gyilkosság történt. Bakó Juliska ötvenhárom éves özvegyasszony megölte Tar Jánost, akivel vadházasságban élt együtt. Tar János huszonegy évvel fiatalabb volt, mint házastársa, aki gazdag asszony. Nemrég Tar azzal a követeléssel állt elő, hogy az asszony iraszon át a nevére két hold szántóföldet. Az özvegy nem teljesítette ezt a kérését és ettől fogva elmúlt a békesség a házban. A férfi ivásnak adta magát és gyakran megverte az asszonyt. A kritikus éjjelen Tar ismét részegen tért haza, megvacsorázott és nyugodtan lefeküdt.

Reggel Tar Jánost vérbe-fagyva holtan találták ágyában. Az ágy mellett véres fejse hevert. Az asszony eltűnt hazulról.

Másnap délelőtt az asszony hazaérkezett és egyenesen a községházára ment, ahol bejelentette, hogy meggyilkolta a házastársát. Elmondta, hogy míg a férfi aludt, fejével három ütést mért az ember fejére, úgy, hogy az rögtön meghalt.

A gyilkos öregasszonyt átadták az oszljeki ügyészségnek. (Hírlap Szabadka.)

Bányászok, pártoljátok a bányászok bankját.

A Legjobb, Legolcsóbb Ó-hazai Ujság

DROZDY GYÓZÓ LAPJA A

MAGYAR UGAR

AZ ÓHAZAI falvak népének oktatója, szórakoztatója, tanácsadója és legjobb barátja volt ez az ujság. Független, kiméletlenül igazságos, demokratikus és szókimondó hangja miatt azonban a nemzetgyűlési választások alatt betiltották. Az idők jele, hogy most a kormány önként levette a bilincset és újra megjelenhetik.

A MAGYAR UGAR frissen, alaposan tájékoztat bennünket az óhazai állapotok felől. Híradásai megbízhatók.

A MAGYAR UGAR szép elbeszéléseiből, bohókás kópéságaiból, kacagtató politikai karikatúráiból, derült jókedvet meríthet mindenki.

A MAGYAR UGAR hírei és képei minden amerikai magyarnak meg hozzák a tudnivalókat. Azonkívül is harcos szóval védi az amerikai magyarság óhazai érdekeit.

A MAGYAR UGAR fegyvere az igazság. A demokrácia ellenségeivel szemben kéri lehetetlen. Nem a hatalom lapja, hanem bátor szóval írja meg mindig az igazságot.

A MAGYAR UGAR minden betűjét az igazságos földreform végrehajtása és a dolgozó magyar népmilliók érdekében írja. Igazságot, békét, jogot, földet és kenyeret követel a népnek.

A MAGYAR UGAR Kossuth Lajos szent eszméiért, a demokráciáért, népszabadságért küzd és ez a legelső és eddig egyetlen politikai lap, a mely azt hirdeti, hogy a dunamenti apró nemzeti államoknak az Egyesült Államok mintájára szövetség kell alakulniuk, ha azt akarják, hogy népeik boldogulhassanak.

A MAGYAR UGAR

hetenként KÉTSZER JELENIK MEG bő tartalommal és mégis akárcsak a napilapok minden fontos eseményt közöl.

EZ A VILÁG LEGOLCSÓBB UJSÁGJA. FÉL ÉVRE \$1.00 EGÉSZ ÉVRE \$2.00

Címe: MAGYAR UGAR, VI. Nagymező-utca 3. BUDAPEST.

A Magyar Bányászlap kiadójától készséggel továbbítja az előfizetést.

MI LESZ ÖNNEL

HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztosítást melyet

MÉG ÉLETÉBEN

KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztosítást vásárolt.

Bővebb felvilágosításért írjon a következő címre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLerville, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérigynöksége.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmúlt héten 6 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délelőtt a ref. vallásus lakosok gyűlést tartottak és elhatározták, hogy megalakítják egyház közösségüket.

A szervezkedés célja, hogy hitéletüket fejlessék, vasárnapi iskolát tartassanak gyermekeiknek és időnként református istentiszteletek tartására lelkészt hívjanak meg. A legközelebbi isten tisztelet a huszvi ünnepek alatt lesz, amikor Mackay Albert lelkész lesz ismét a református hívek vendége.

Tagsági díjat nem szednek Tisztán azzal a céllal alakították meg egyház közösségüket a reformátusok, hogy ápolják a hitéletet.

Estén nagyon jól sikerült bált rendezett a műkedvelő egyesület.

Március 9-én, vasárnap reggel 10 órakor rom. kath. istentisztelet lesz.

Március 16-án vasárnap délután Farkas József a himlervillei iskola magyar tanítója március 15-iki ünnepélyt rendez növendékeivel.

Este 7 órakor a Műkedvelő Egyesület tart ünnepi kabaré előadást Pedlow kapitány tiszteletére, aki 2 napon át a himlervillei magyarok vendége lesz.

NAGY KIÁRUSÍTÁS!
Soha nem létezett olcsó árak mellett.

Ruhaneműk Cipők
mélyen lezártított áron lesznek kiárusítva.

MÁRCIUS 5-ÉN és 6-ÁN
Szerdán és Csütörtökön.
Csak két napig tart a kiárusítás. Most vegyen, ha jól olcsón akar vásárolni.

GEO OROSZ
Himlerville, Ky.

KISHIRDETÉSEK.
ELADÓ.
Himlerville 3 szobás ház, butor, tégla, aranyozás, órák, utazás, miatt eladó. A ház körül van jól kert, kut az udvarban van. Érdeklődők bővebbet megtudhatnak a Bányászlap kiadóhivatalában.

ELADÓ.
Tíz ére fennálló ékszerüzlet tizezer magyar lakosú városban. Egy jó magyar ékszerárk aranybánya. Két üzem van, az egyiket üzemeltet, a másikat üzemeltet. Kétféle befektetés szükséges. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál. Béla Dudits, 122 French St., New Brunswick, N. J. (márc. 6. 13.)

25% aker marylandi megmunkált farmomat, 7 szobás ház, külső épületekkel, jövedelmező felszerelve, betonszerrel, juttatásos érem eladom. Érdeklődők írjanak a tulajdonosnak: Joe Greenwald, R. No. 3, Millington, Maryland. (márc. 7. 14.)

5 drb. Himler Coal Co. részvény 600 dollárért eladó. Érdeklődők írjanak a tulajdonosnak: John Lörk, 411 Alphas St. Perth Amboy, N. J.

FARMOK ELADÓK
A legzsebb vidéken New Jerseyben. Gyönyörű farmok 5 akertől 200 akertig, könnyű lefizetéssel. Bővebb felvilágosítást forduljon hozzánk.

SZABÓ ÉS GROSS
Rfd. 3, Box 55
New Brunswick, N. J.
(febr. 21, 23, márc. 6. 13.)

Keresem CAKO PAULINT, kivel 1918-ban Kentucky állam Jenkins Burdeno bányász plázán laktunk, férje Kovács. Aki címét tudja, kérem közölje velem. Enni Millik, 5677 Reeder Ave. Detroit, Mich.

KERESTETÉS.
SOÓS KÁROLY Sajóváraljai Borsod m. illetőségű keresem fontos ügyben, testvére Soós Béni megbízásából. Aki tud róla legyen szíves értesíteni. Louis Toth, Box 133, Himlerville, Ky.

MUNKÁT NYER.
Ingyen Öltönyt ajánlunk!
Kl akar férfiruha ügynek lenni? Vegyük leányba a nagyasszony ruháitunkat. Külön munkát a lezsebb vállalkozás és legkisebb gyártmányú férfiruhákról, mertek után mindent a legolcsóbb árért.

Kl fűszük a lezsebb juteleket és minden tényleg dolgozó ügyneknek szájára tesszük ingyen adunk egy öltönyt. A mi ténylegket hetenként 75 dollárért 125 dollárért keressük.

IRJA LE MUNKÁID AZONNAL
A Nortoni nagy kórház mellett.

MIKE FEKETE
A Nortoni nagy kórház mellett.
Norton, Va.

ROYAL MAIL
A magyar kormány által engedélyezett
Közvetlen összeköttetés
NEW YORK és HAMBURG között
Cherbourg és Southampton felől
"ORION" "ORBITA"
"ORBITA"
Tízek a hajók minden tekintetben újak és modernek. Az Oceanon keresztül utazók élvezhetik a görögöket kedvelik, mert valóban a legnagyobb kényelmet biztosítják. Kintőn előrenyúló kuszolódás és mindezzel fel van szerelve, ami az utasok kényelmére szolgál.
Érkezéskor, izletos és bő táplálékot kapnak az utasok, fehérre terített asztaloknál és a kiszolgáló személyzet figyelmes és szorgalmas. Családok, nők és gyermekek különös figyelemben részesülnek.
Feltámasztásért forduljon helyi ügynökökhöz, vagy
ROYAL MAIL STEAM
PACKET COMPANY
26 Broadway, New York City

COMMERCIAL HOTEL
(a DOLLAR STORE mellett)
WELCH, W. VA.
Tiszta, kényelmes szobák minden időben kaphatók. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás. Keressen fel, ha Welchre jön
TÓTHFALUSSY ISTVÁN
tulajdonos.

It may cost 2 cents or 3 cents more a day to feed a cow Larro, but you get it all back and bigger profit, too. Milk is up.
Feed LARRO

TUG RIVER GROCERY CO.
WILLIAMSON, W. VA.
OCCIDENT és GOLD MEDAL
isztek kizárólagos nagybanl adói ezen a környéken.
LARRO-féle takarmányok nagy raktára. — Rosenbaum-éle lőtakarmány kapható.
DEL MONTE kannásárak képviselői. — Minden fűszerárut tartunk nagyban.

SAFARI
Hagyed ellen.
FERTIAR gyártók
meg magukat a neml betegségekkel
KIZÁRÓLAG
Fertiar használatára
Legbiztosabb ottlalmat nyújtják
Cacy 1000 35c. Kl:
(4 darab) \$1.00
Kapható minden drog-
gyárban vagy
San-Y-Kit Dept H
87 Pockman St.
New York City.
Tel.: 1-10-10-10-10

Geo. W. Snodgrass
Általános Biztosítási Irodája
FELTY BUILDING
ASHLAND, KY.
Élet, tűz, betegség, segélyezési biztosítás a legelőnyösebb feltételek mellett.

MAGYAROK!
NORTON, Virginia egyike a legjobb és legforgalmasabb virginiai bányász városoknak, ahol ha az ember a pénzt befekteti valamibe, biztos, hogy azt el nem veszti — csak jövedelemre számíthat belőle.
Jelenleg van egy pár jó üzletnek alkalmas ház a legjobb helyeken a főúton — kitűnő alkalom, Restaurant vagy bármilyen üzletnek.
Van egy 6 szobás finom ház 3 acker kerttel bent a városban.
Biztos megélhetés, mert Norton bányász város is és bányákkal van körülvéve ahol munkát csaknem mindig lehet kapni. Ezen ritka alkalom csak rövid ideig lesz, tehát ha pénzt jól akarja elhelyezni, úgy fektesse be olyan helyen, ahol semmi esetre sem veszíthet. — Vegyen üzletet — házat Norton Virginában.
Jöjjön és győződjön meg!
MIKE FEKETE
A Nortoni nagy kórház mellett.
Norton, Va.

Himlerville és Vidéki magyar testvéreim!
A jobb munkaviszonyok dacára is minden árut csak úgy, mint eddig a
LEGOLCSÓBB ÁRBAN
adok.
Kapható nálam mindenféle élelmiszer, friss hús, bányász kellék, ünnepi és munkáscipők a legutányosabb áron.
Hitelt nyújtok minden tisztességes magyarnak.
Továbbra is kérem magyar testvéreim szíves pártfogását
GURDON KÁROLY
legnagyobb vegyeskereskedő
HIMLERVILLE, KY.

EZ A BANK
a vidék magyarjainak a legzsebbebben ajánlja fel szolgáltatást, minden tekintetben.
Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésben és naponta távirattal kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.
Betétekre 3 százalékos kamatot fizetünk.
The First National Bank,
Williamson, W. Va.

Második évfolyam!
KIS MAGYARORSZÁG
(himlervillei helyi híradó)
legújabb száma megjelent
Szerkesztő: KOLOS LEO.
Megjelenik havonként kétszer.
Előfizetési ára egy évre \$1.00
Magyarországra \$1.50
KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

FARMRA MAGYAROK!
Aki jó, mindent megtermő farmát óhajt venni, aki cukorrépa vagy cigoria földjeinken óhajt dolgozni a jövő tavaszra az most gondoskodjon magáról és családjáról. A cukorrépa munkáért fizetünk 23 dollárt akoronként, ideálós szállítási költséget és adunk szabad lakást, kertet stb. A cigoria munkáért, a mely hasonló a cukorrépa munkához fizetünk akoronként 23 dollárt. Szállítási költséget mi viseljük adunk szabad lakást tüzelő anyaggal, kertet, stb.
De ha függetlenné akarja magát és családját tenni, akkor vegyen pénzéhez képest egy jó farmát. Mi adunk Önnek 10 akertől 200 akertig olcsón és kevés lefizetéssel. Jöjjön most vagy írjon bővebb felvilágosításért és a farm árjegyzékünkért erre a címre:
Sugar Beet Realty Co.,
Toyzán Antal, Elnök.
501 FITZHUGH STREET,
BAY CITY, MICH.

HA WILLIAMSONBA JÖN
és olyan helyre akar szállni, ahol jól érzi magát és tiszta szobát kap, akkor keresse fel
COLUMBUS HOTELT
Magyar testvéri szeretettel várja a magyar bányászokat
KUTTOR JÁNOS
tulajdonos.

Külföldi Magyarok
a külföldi magyarok Szövetésének hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 400 korona. Kiadóhivatal Budapest, IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár Önnek rendelje meg.

THE PEOPLES BANK
APPALACHIA, VA.
Helyezze el nálunk betétjét
4%
kamatot fizetünk.
Az áhazba gyorsan és pontosan utalunk át pénzt
Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.
SZABADALMI ÜGYEBEN
forduljon bizalommal hozzám. Tallimányt küldje be pénztárosa veget
JOHN POLACHEK - ZOLTAN KISS
KUTTOR JÁNOS - KUTTOR JÁNOS
520 - 11th St. - NEW YORK

MEET ROGERS
WEAR DIAMONDS
ROGERS & CO
SQUARE DEAL CREDIT JEWELERS
At Fourth Ave. & Ninth Street -
Huntington, W. VA.
Valódi 14 karátos arany ékszerek, órák, láncok, gyűrűk, karkötők. Gyémántok és más drágakövek. Ezüst érekszerek és dísz tárgyak.
Ha Huntingtonba jön okvetlenül látogasson meg bennünket.
Magyar bányászoknak hitelt nyújtunk és részletfizetésre is adunk el.

NORTH GERMAN LLOYD
Hetenkénti hajójárat
Magyarországra
New Yorkból Brémába
fényszen berendezett hajókon:
MÜNCHEN STUTTGART
COLUMBUS
Továbbá a közkedvelt egyosztályú hajókon
Kényelmesen felszerelt 2. osztályú zárt kabinok két vagy négy ágyval.
Felvilágosításért írjon bármely helyi ügynökhöz vagy
North German Lloyd
14-16 Pearl St.

CUNARD ANCHOR
A magyar kormány által több mint 20 év óta engedélyezett kíváncsiúrali vonal
Ki akarja hozatni rokonait Amerikába?
A magyar kvóta már megtelt. De most az ideje, hogy az 1924 július 1-én kezdődő új kvótára az előkészületeket megtegye. A Cunard Line képviselői Magyarországon, Erdélyben vagy a Bátyában minden tekintetben rokonaid kezébe állnak, hogy a szükséges uti-veleket és konzuli látványosságokat megkapják. Támaszkodunk alkalmazzuk a digitális és személyesen először tudtunkat a hajóhoz. Cunard utasok, a mint utra készek, el is utazhatnak, mert hetenként több hajónk indul Európából Amerikába. Cunard hajóegyezők a világ leggyorsabb hajószolgálatán. További felvilágosításért forduljon bármely hajóügynökséghez, vagy
CUNARD ANCHOR LINES
517-14th Street, Washington, D. C.

THE MADISON NATIONAL BANK,
MADISON, W. Va.
ALAPTÖKE ...\$50,000.00
tartálék felül egy millió.
Ez a bank a legjobb kiszolgálásban részesíti a magyar bányászokat az egész kis és nagy Coal River vidéken.
3 százalékos kamatot
fizetünk betétekre.
PÉNZT küldünk a világ minden részébe.
Jöjjön be hozzánk!

STEVE RÁTZ
LOGAN, WEST VIRGINIA,
Cherry Three Bottom.
Tisztelettel értesítem Logan-vidék magyarságát, hogy egy hentes, mészáros és fűszerüzletet nyitottam, ahol bevőlmét a legpontosabban szolgálom ki. Rendeléseket házhoz szállítok.

THE UNION SAVINGS BANK CO.
W. E. JONES, pénztárnok.
Yorkville, Ohio.
BETÉTEK után 4 százalékos fizetünk.
A mi bankunk a legzsebb és a vidéken.
Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos s lelkiismeretes kiszolgálásról biztosítjuk.

- Logan - Jewelry Co.
LOGAN, W. VA.
Kitűnő órák, ékszerek, hangszerek, lemezok, trankok, bördöndök, táskák nagy raklára.
Ajándék tárgyak nagy választékban.
Különbös gondot fordítunk órák javítására.
A MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

Logan - Jewelry Co.
LOGAN, W. VA.
Kitűnő órák, ékszerek, hangszerek, lemezok, trankok, bördöndök, táskák nagy raklára.
Ajándék tárgyak nagy választékban.
Különbös gondot fordítunk órák javítására.
A MAGYAROKAT figyelmesen szolgáljuk ki.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McGOY utóda.
MATEWAN, W. VA.
MAGYAR Bányászok!
Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállok ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szüksegetek, gyertek hozzám.

ALLAM'S CAFE
(VENDEGLŐ)
APPALACHIA, VA.
Nyitva éjjel-nappal.
Gyors, pontos, tiszta kiszolgálás. Nők részére külön asztalok fentartva.
Hűsítő italok. Ice Cream.
Jöjjön hozzánk, SAM-hez.

EAGLE SALVAGE CO.
(Üzletünk Salczér János magyar kereskedő mellett van.)
APPALACHIA, VA.
Női, férfi és gyermekruhák. Rőfös árak, cipők, kalapok. Mindenféle ruházati cikket kaphat nálunk.
A legolcsóbb árak!
Pontos kiszolgálás.

JAKAB BÉLA
LOGAN, W. VA.
BOX 103
DR. KELLER KIRBY
DENTIST
BENHAM, KY.
Posta épületében.
HA elsőrangú munkát akar forduljon bizalommal hozzám. Minden általam elkészített tömésért, koronáért, egyszerű minden fogorvosi munkámért felelősséget vállalok.

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

BÜBÁJOS ZENE BÜVÉSZE.
Hozassa a zenei hangok bűvészt otthonába. Ne halogassa és szerezz meg magának azt a gyönyörűséget, amit egy playerpiano nyújt. És ha Ön a legjobbat akarja — a legkitűnőbb minőségű és gyártmányút—akkor csak egy választása lehet — válassza az Autopiano-t.
Kiválaszthatja azokat a zeneszámokat, amelyeket csak akar. Tanc zene, klasszikus zene, elbájoszó könnyű opera számok — Ön mindazokat meghallgathatja az Autopiano által. Az Autopiano egy tökéletes hangszer. A zenevilágban is elismerték kitűnőségét Mary Garden, Tetrazzini és sok már nagynevű zeneművész. Victor Herbert, világhíres amerikai zeneszerző, saját otthonában használja az Autopiano-t.
Jöjjön el hozzánk és mi megmutatjuk Önnek, milyen könnyedséggel tudja Ön a legkiválóbb zongora-művészek játékát saját otthonában meghallgatni az Autopianoval.

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

STEINWAY & SONS
1040- 4th AVENUE,
HUNTINGTON, W. VA.
Uram,
legyenek szívesek küldjenek nekem bővebb felvilágosítást kötelezettség nélkül zongora, önműködőzongora és gramofonról.
Név:
Lakhely:
Állam:
Box:
Megye:

Coal a sze
bány
Ar
állan
hozz
lő es
raka
kell
zan
felsz
kapi
A
kik
meg
kat
van
csak
szág
nyál
gls
kást
rend
lehe
berr
C
nak
nyál
egy
mód
a m
dolg
lgy
rol
mur
köz
A
te r
nyá
latti
hog
mül
kőv
dájé
bán
K
tők
alap
bán
ven
bán
A
csal
adji
nak
tozi
töbi
zött
nek
lesz
A
nyá
lül
adn
fog
be
nyá
vid
ket
kés
N
sze
pti
els
per
A r
els
bár
ban
Riv
ner
den
vál